

PRACA NAGRODZONA
W KONKURSIE DLA NAUCZYCIELI

#POWSTRZYMAJ~~HEJT~~

WYRÓŻNIENIE

Szkoła Podstawowa im. Wincentego Pola w Stawiszynie

Joanna Kostrzewa

ORGANIZATOR:



PATRONAT HONOROWY:



PARTNER:



WSPÓLNIE MOŻEMY SPRAWIĆ, BY NASZE DZIECI BYŁY BEZPIECZNE W SIECI!

www.powstrzymajhejt.pl

O konspekcie

Konspekt: *Internet? Korzystam odpowiedzialnie i reaguję, czyli o tym, jak powstrzymać hejt* powstał w oparciu o film *Homo znaczy człowiek*. Film w naturalny sposób zachęca młodzież do dyskusji, zależało mi na tym, aby ta dyskusja była prowadzona z wielu punktów widzenia i jednocześnie by emocje nie wypaczały faktów, pesymizm związany z mową nienawiści nie zwyciężył z poczuciem sprawstwa uczniów i uczennic, że mogą się hejtowi przeciwstawić. Dlatego zdecydowałam się na wykorzystanie metody sześciu kapeluszy myślowych Edwarda de Bono, aby do głosu mogły dojść osoby odpowiedzialne za fakty, emocje, pesymizm, optymizm i możliwości. Ponadto w trakcie realizacji poszczególnych ćwiczeń uczniowie wykorzystują aplikacje i narzędzia dostępne się z Internecie, podobne działania uświadamiają im, że dzięki sieci mogą rozwijać swoje umiejętności, kreatywność, zdobywać wiedzę, a własne urządzenie mobilne, z którego korzystają podczas zajęć, to narzędzie nie tylko umożliwiające korzystanie z gier, portali społecznościowych, komunikatorów, ale również pomoc dydaktyczna. Jestem przekonana, że dzięki realizacji konspektu nauczyciel - wychowawca przyczyni się do kształtowania postaw szacunku wobec drugiego człowieka u młodzieży oraz pogłębi jej umiejętności właściwego reagowania na mowę nienawiści.

Temat zajęć wychowawczych: Internet? Korzystam odpowiedzialnie i reaguję, czyli o tym, jak powstrzymać hejt.

Czas: 90 minut

Cel lekcji:

- kształtowanie postaw szacunku wobec drugiego człowieka i pogłębianie umiejętności właściwego reagowania na mowę nienawiści

Metody:

- burza mózgów
- metoda sześciu kapeluszy myślowych Edwarda de Bono
- wykorzystanie technologii informacyjno - komunikacyjnej w celu propagowania postaw kreatywnego korzystania z narzędzi i aplikacji dostępnych w sieci

Formy pracy:

- praca indywidualna
- praca w grupach

Przed lekcją:

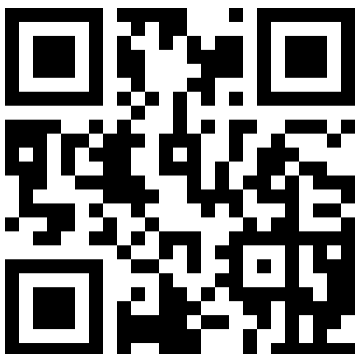
Rozetnij kartki z kapeluszami (załącznik) tak, aby powstały losy, każdy z jednym kapeluszem, następnie wszystkie kapelusze oprócz niebieskiego włóż do koszyczka. Karteczki będą losowane przez uczniów i uczennice, ci, którzy wylosują kapelusz o tym samym kolorze (biały, czerwony, czarny, żółty, zielony) będą tworzyć jedną grupę.

Przygotuj salę, ustawiając ławki jak stoliki kawiarniane, taki układ będzie sprzyjał pracy w grupach.

Przebieg zajęć

Wprowadzenie: (10 minut)

1. Przywitaj uczniów i uczennice, powiedz im, że dzisiejsze zajęcia wychowawcze będą dotyczyć ich obecności w Internecie. Wyjaśnij, że na początek wykonają ćwiczenie, dzięki któremu poznasz opinie/ refleksje młodych ludzi na temat Internetu.
2. Otwórz stronę: tiny.pl/tw9x2 (dostęp: 31.05.2019) tak, aby była widoczna dla uczniów i uczennic na ekranie. Poproś młodzież o skorzystanie z telefonów komórkowych oraz uruchomienie aplikacji do odczytywania kodów qr i zeskanowanie kodu widocznego na ekranie:



Uczniowie skanują kod qr, który odsyła ich do strony: tiny.pl/tw9x2 widocznej na ekranie, znajduje się tam początek wypowiedzi, którą należy dokończyć: *Internet to...* Uczniowie i uczennice odpowiadają na pytanie za pomocą własnych urządzeń mobilnych, tworząc mapę myśli online. Po odświeżeniu strony można zauważyć na ekranie odpowiedzi młodzieży. Odpowiedzi można udzielić więcej niż raz, za każdym razem potwierdzając jej przesłanie poprzez *Submit*.

3. Refleksje mogą być różne; Internet to rozrywka, pomoc w nauce, dostęp do informacji, komunikacja z ludźmi z całego świata, ale też hejt. Skomentuj ćwiczenie w zależności od jego wyników, podkreśl, że Internet jest niezwykle pomocny w pracy, nauce, komunikacji, co potwierdzili uczniowie i uczennice, tworząc mapę myśli online, ale ważne jest to, aby podczas korzystania z zasobów sieci przestrzegać zasad bezpieczeństwa.

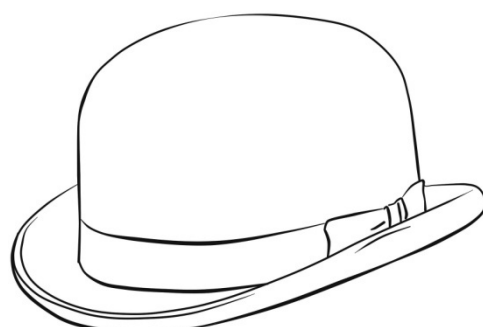
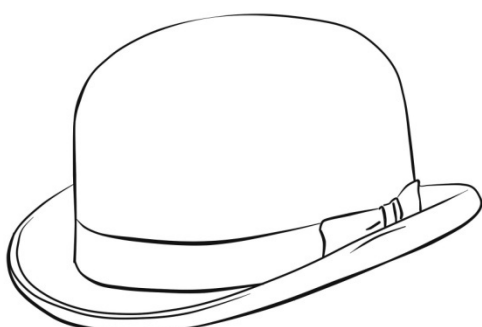
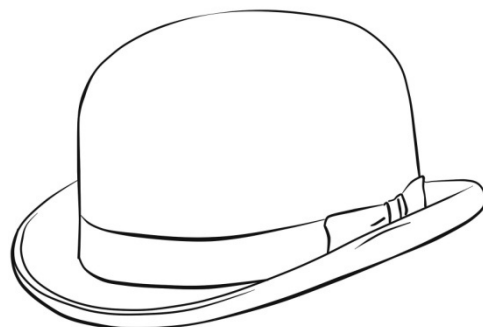
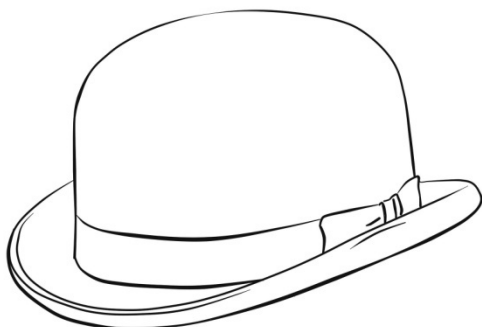
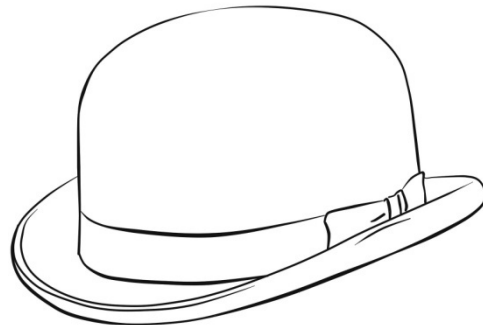
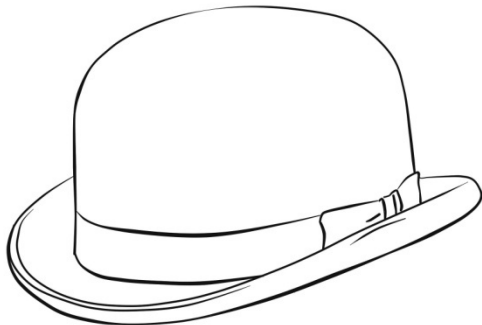
Przedstaw temat zajęć wychowawczych, powiedz, że ich celem będzie promowanie postaw szacunku wobec drugiego człowieka i pogłębianie umiejętności właściwego reagowania na mowę nienawiści.

Praca właściwa: (55 minut)

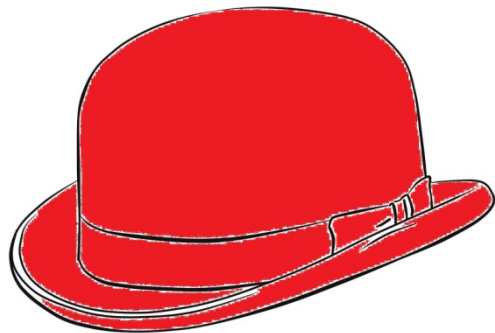
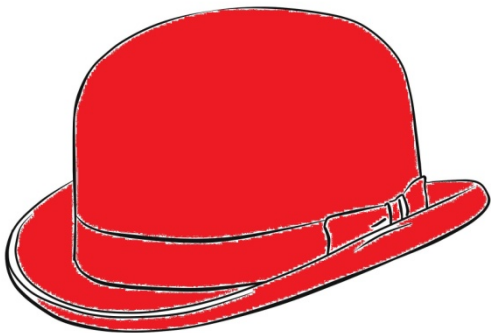
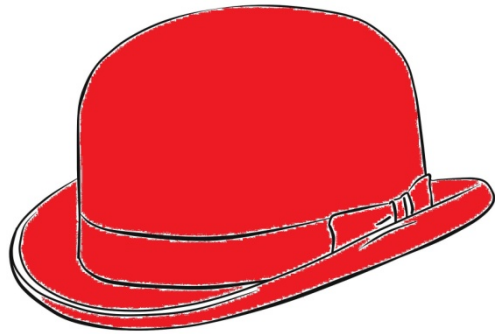
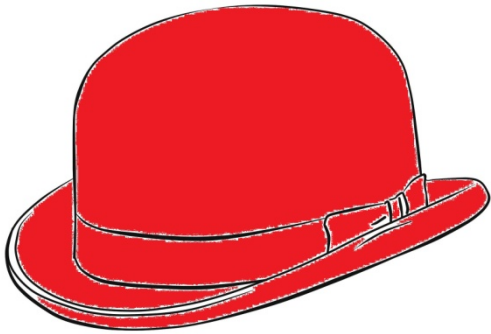
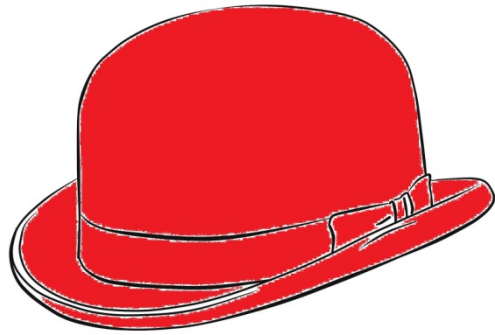
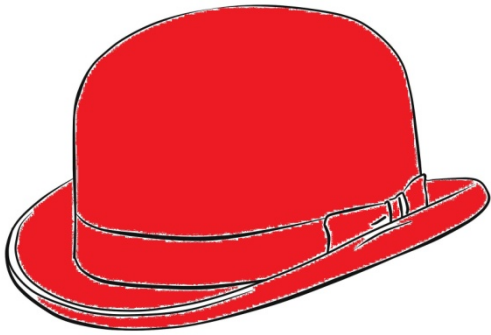
4. Podziel uczniów i uczennice na pięć grup, do podziału wykorzystaj załącznik - kartę z kapeluszami, którą rozetniesz, aby przygotować losy. Po tym, jak uczniowie i uczennice wylosują kapelusz o konkretnym kolorze, łączą się w grupy. (5 minut)

Załącznik

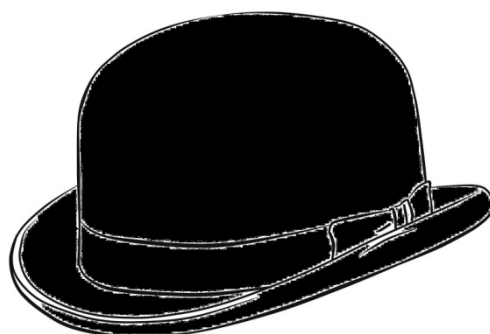
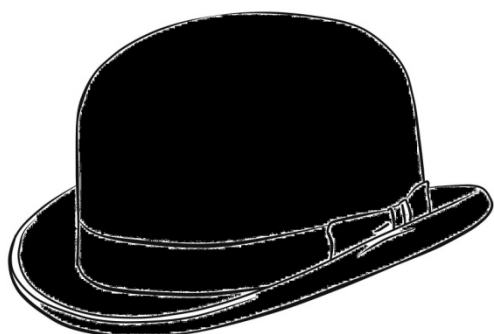
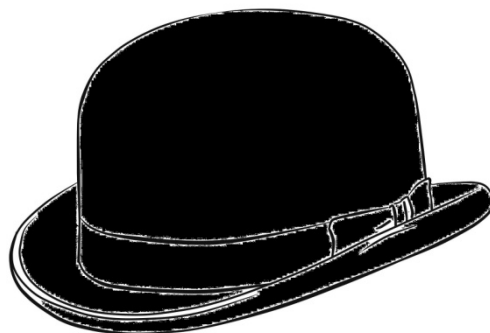
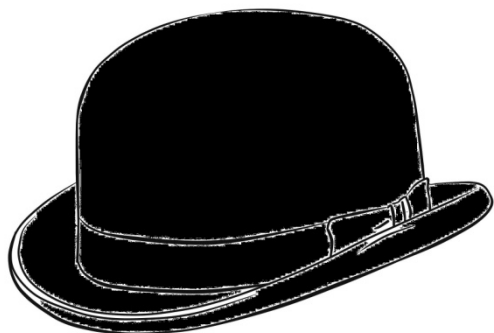
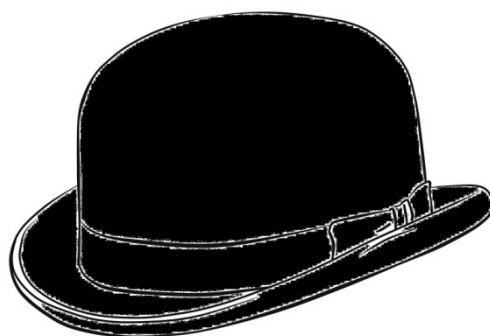
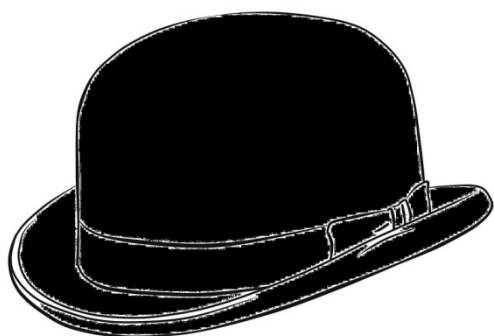
Grupa 1 - kapelusz biały



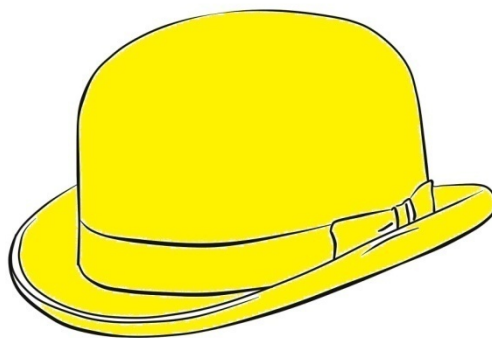
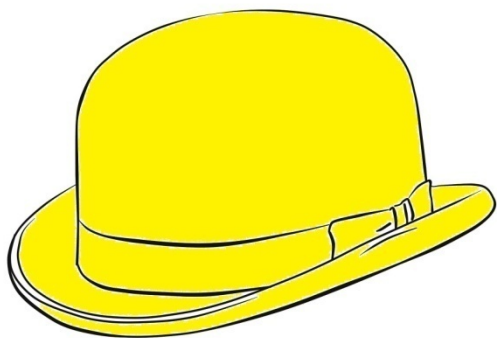
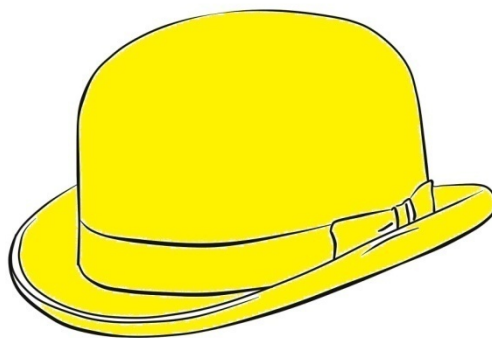
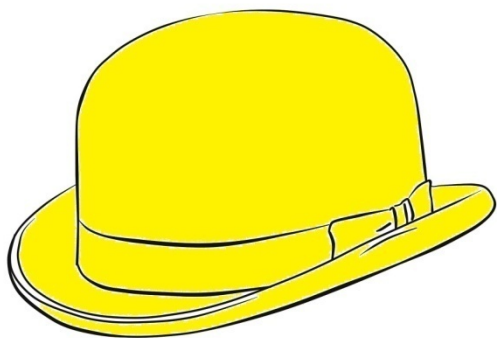
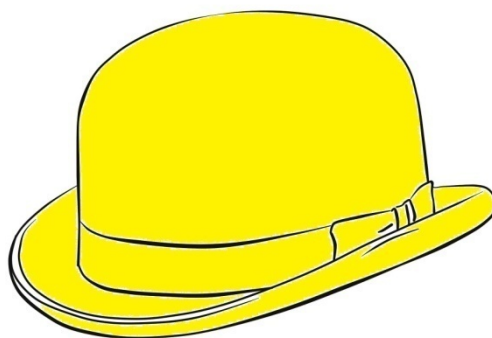
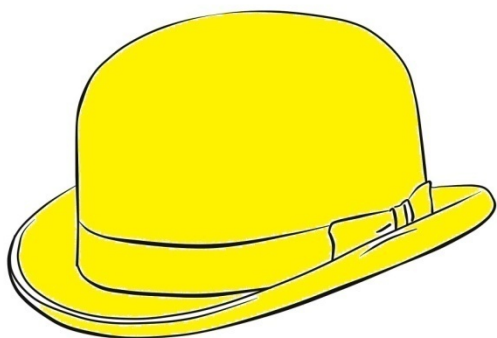
Grupa 2 - kapelusz czerwony



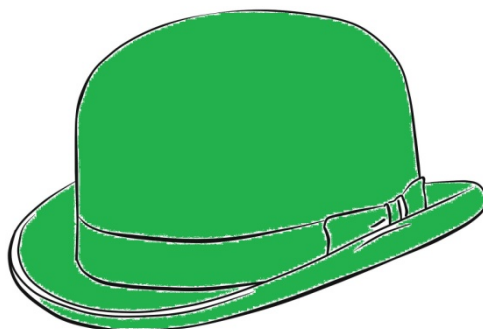
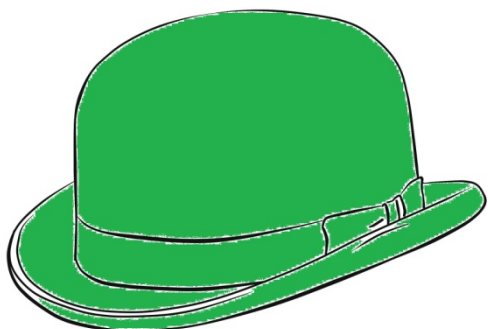
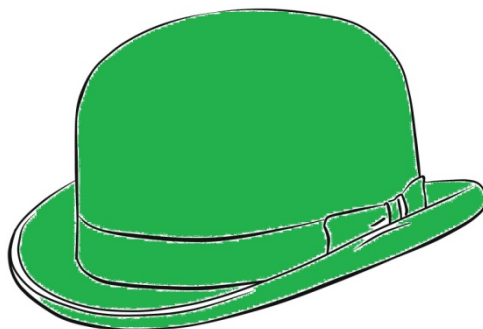
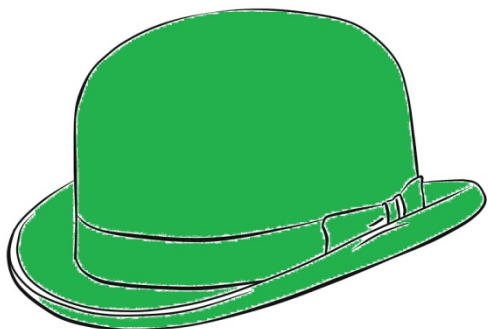
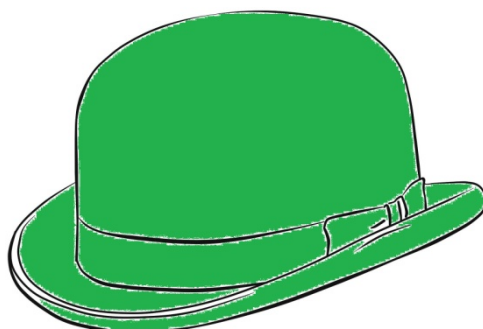
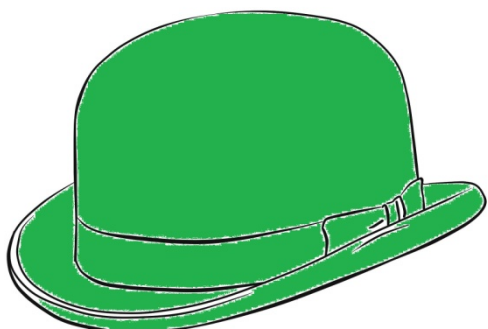
Grupa 3 - kapelusz czarny



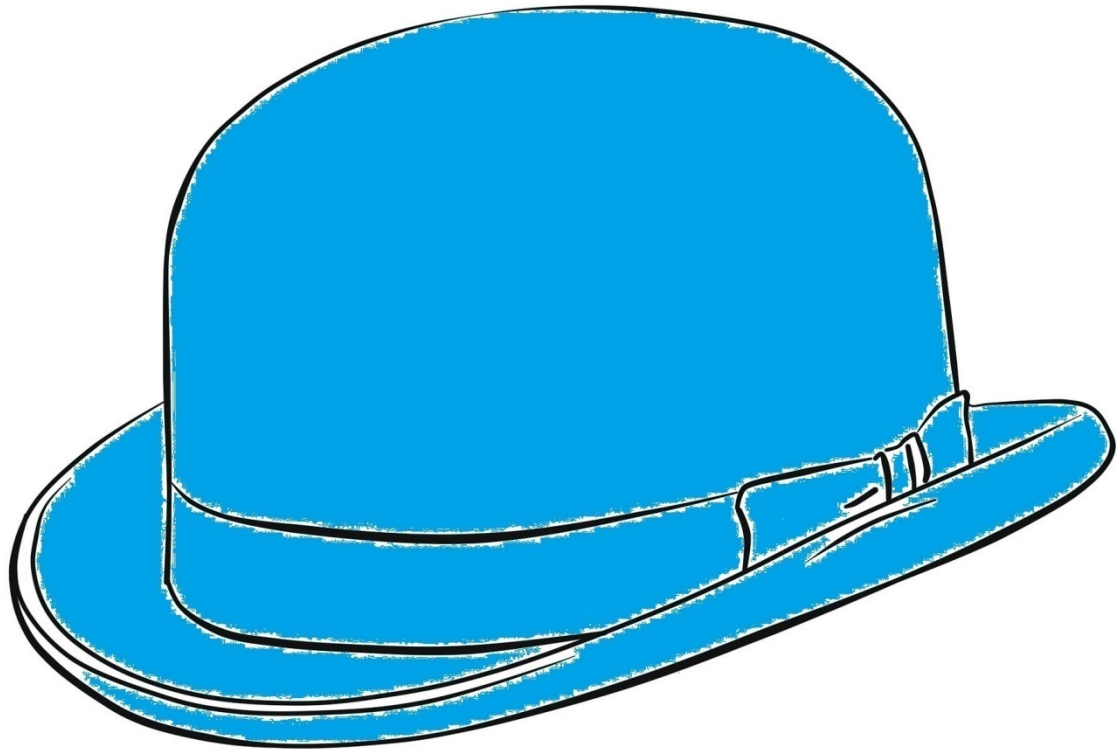
Grupa czwarta - kapelusz żółty



Grupa piąta - kapelusz zielony



Niebieski kapelusz - analiza procesu



5. Wyjaśnij młodzieży, że nie bez powodu każdy z kapeluszy ma inny kolor, gdyż wylosowanie kapelusza o określonym kolorze determinuje, jakimi treściami uczniowie i uczennice będą się zajmowali podczas pracy w grupie, barwy te symbolizują odmienne sposoby myślenia. Kiedy uczeń/ uczennica zakłada kapelusz¹, ma za zadanie zacząć myśleć w sposób, który został przypisany danej barwie.

Uczniowie i uczennice "noszący" białe kapelusze są podczas pracy w grupie odpowiedzialni za fakty. Grupa zbiera informacje – liczby, dane, nie wydaje opinii. Przykładowe wypowiedzi członków tej grupy to: *Wiem, że... Z materiału wynika, że... Dowiedziałem się, iż...*

Uczniowie i uczennice "noszącymi" czerwone kapelusze kierują emocje, przeczucia, intuicja, upodobania, wrażenia estetyczne - bazujemy na odczuciach wyrażanych na bieżąco. Przykładowe wypowiedzi członków tej grupy to: *Kiedy myślę o ... budzą się we mnie różne uczucia... Odczuwam emocje takie jak ... Mam mieszane udczucia...*

Uczniowie i uczennice "noszący" czarne kapelusze to osoby widzące wszystko w ciemnych barwach, szukają wad, mankamentów, mają liczne zastrzeżenia, koncentrują się na negatywach. Przykładowe wypowiedzi członków tej grupy to: *Muszę skrytykować... Wadą jest*

Uczniowie i uczennice "noszący" żółte kapelusze to optymiści szukający zalet, są pozytywnie nastawieni do otaczającego ich świata. Przykładowe wypowiedzi członków tej grupy to: *Oczywistymi zaletami są ... Widzę tu bezsprzeczne korzyści, takie jak ...*

Uczniowie i uczennice "noszący" zielone kapelusze szukają innowacyjnych, nietuzinkowych rozwiązań, myślą nieszablonowo. Przykładowe wypowiedzi członków tej grupy to: *Co by było, gdyby... Dobrym pomysłem jest ... Idealnym rozwiązaniem wydaje się być ...*

¹ Owo "zakładanie kapelusza" może mieć znaczenie przenośne, można przygotować dla swoich podopiecznych czapeczki z papieru w odpowiednich barwach, które noszą na głowach w trakcie lekcji, jednakże jeśli uczniowie i uczennice sobie tego nie życzą, wystarczy obrazek z kapeluszem w odpowiednim kolorze znajdujący się na stoliku danej grupy.

Wyjaśnij, że niebieski kapelusz "nosi" osoba, która moderuje proces, przewodniczy dyskusji, kontroluje spotkanie, pilnując jednocześnie przestrzegania zasad spotkania. Jest to osoba, która ma za zadanie pojednać spierających się uczestników, zbiera informacje i tworzy z nich całościowy obraz. Przykładowe wypowiedzi osoby moderującej dyskusję i analizującej proces to: *Kolejnym krokiem będzie... Głos otrzymuje ... Podsumowując...* ². Niebieski kapelusz może nosić nauczyciel lub uczeń/ uczennica, którzy potrafią prowadzić dyskusję³. (10 minut)

6. Poproś uczniów i uczennice o obejrzenie filmu: *Homo znaczy człowiek* (14'09") znajdujący się na stronie *Powstrzymaj hejt*: tiny.pl/tw9rh (dostęp: 31.05.2019).

Po obejrzeniu filmu młodzież, pracując w grupach, przygotowuje się do dyskusji o filmie zgodnie z wytycznymi związanymi z kolorem kapelusza charakterystycznego dla grupy (grupa białych kapeluszy przygotowuje fakty, grupa czerwonych kapeluszy będzie miała za zadanie przedstawić wydarzenia z filmu, kierując się emocjami, grupa czarnych kapeluszy przedstawia wydarzenia z negatywnego, pesymistycznego punktu widzenia, grupa żółtych kapeluszy przedstawia wydarzenia, patrząc na nie optymistycznie, grupa zielonych kapeluszy zajmuje się szukaniem rozwiązań sytuacji przedstawionej w filmie). Daj młodzieży czas na przygotowanie się do dyskusji. (10 minut)

7. Jako osoba "nosząca" niebieski kapelusz moderuj dyskusję na temat filmu, kontroluj wypowiedzi grupy białej, czerwonej, czarnej, żółtej. Po tym, jak wszyscy uczestnicy dyskusji się wypowiedzą, zachęć członków grupy zielonej (rozwiązania problemu) do przedstawienia możliwości zażegnania konfliktu, radzenia sobie z mową nienawiści. (15 minut)

Podsumowanie: (25 minut)

² Opracowano na podstawie: tiny.pl/tw99g (dostęp: 31.05.2019)

³ Bardzo ciekawa metoda sprawdzająca się podczas pracy w grupach. Metodę można modyfikować w zależności od potrzeb - każda grupa może reprezentować jeden kapelusz lub w zespołach mogą być obecni przedstawiciele wszystkich kolorów kapeluszy. Niebieski kapelusz zarezerwowany jest dla osoby moderującej przebieg dyskusji. Co więcej, osoby biorące udział w pracy tą metodą mogą zmieniać kolor kapelusza w trakcie, aby na bieżąco spoglądać na problem z różnych perspektyw.

8. Podsumuj z młodzieżą dyskusję, zwracając uwagę, że prawdą jest, iż w sytuacji, kiedy ktoś jest adresatem mowy nienawiści, nie powinien on zostać sam, o podobnej sytuacji należy porozmawiać z dorosłymi (rodzic, nauczyciel, wychowawca, policjant). Można również liczyć na pomoc instytucji zajmujących się pomocą ofiarom hejtu w sieci, na przykład helpline.org.pl⁴ (gdzie można wysłać mail z informacją o niepokojącej sytuacji i prośbą o pomoc lub zatelefonować pod bezpłatny numer 0800100100. (5 minut)

9. Wyjaśnij młodzieży, że niezwykle cenne w walce z mową nienawiści jest promowanie postaw szacunku wobec drugiego człowieka poprzez okazywanie mu codziennego wsparcia. Są to realne formy aktywności, które uczniowie i uczennice mogą podjąć (oprócz zgłoszenia przypadku mowy nienawiści odpowiednim osobom/instytucjom), by mieć poczucie sprawstwa. Poproś młodzież o ponowne skorzystanie z własnego urządzenia mobilnego, tym razem uczniowie i uczennice wchodzi na stronę www.classtools.net/, gdzie znajduje się generator wiadomości (*Breaking news generator*) www.classtools.net/breakingnews/ (dostęp: 31.05.2019). Zachęć młodzież do przygotowania pozytywnej wiadomości na temat koleżanki/ kolegi z klasy, pobrania jej w formacie pdf i przesłania adresatowi. Aby każdy w klasie mógł otrzymać "dobrą wiadomość" o sobie, zaproponuj, aby przygotować ją dla osoby, która znajduje się po prawej stronie. (15 minut)



⁴ tiny.pl/tw9rk (dostęp: 31.05.2019)

10. Zachęć młodzież do podsumowania zajęć za pomocą techniki niedokończonych zdań - uczniowie i uczennice wybierają dowolny zwrot, który należy dokończyć: (5 minut)

Podczas dzisiejszej lekcji dowiedziałam/ dowiedziałem się że....

Umiem ...

Rozumiem ...

Muszę jeszcze przemyśleć ...

Powinnam/ powinienem ...

Nie rozumiem ...

Mam trudności z

Autorka scenariusza:

Joanna Kostrzewa

nauczyciel i wychowawca w Szkole Podstawowej im. Wincentego Pola w Stawiszynie

ul. Szkolna 8

62 - 820 Stawiszyn

(62) 752 80 32